

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район“

Изх. № ПУ – 01 – 487 (1)
гр. Плевен, ...09.....07.2024 г.

ДО
Г-Н МИРОСЛАВ КАЛУГЕРОВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАЩИТА НА ПРИРОДАТА“
МОСВ
бул. “Мария Луиза” № 22
1000, гр. София

На Ваш изх. № ЕО-3/02.07.2024 г.

Относно: Проект на актуализиран Интегриран план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК) на Република България до 2030 г.

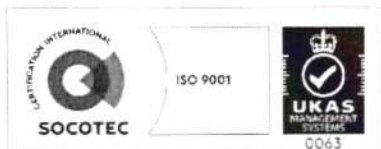
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЛУГЕРОВ,

В Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР) е постъпило Ваше писмо с изх. ЕО-3/02.07.2024 г., наш вх. № ПУ-01-487/02.07.2024 г., с искане за становище за горепосочения актуализиран проект на основание чл. 12, ал. 5 и ал. 6 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*. След запознаване с представения проект на актуализиран ИНПЕК на Р България до 2030 г., и в изпълнение на разпоредбите на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), БДДР изразява следното становище:

1. Оценка на допустимостта на предложението от гледна точка на мерките за постигане добро състояние на водите, определени в плановете за управление на речните басейни

На 30.03.2024 г. е публикуван Проектът на План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район 2022-2027г. Документът е достъпен на интернет страницата на Басейнова дирекция „Дунавски район“ секция „Управление на водите“ подсекция „План за управление на речния басейн“ - „ПУРБ 2022-2027 в Дунавски район“ и е на разположение на всички заинтересовани страни за консултации, становища и предложения за срок от шест месеца до 30.09.2024 г.

Съгласно § 6 от Преходните и Заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Закона за водите (Обн. ДВ. бр.20 от 11 Март 2022 г.), *Плановете за управление на риска от наводнения за периода 2016 - 2021 г. и Плановете за управление*

5800 гр. Плевен, ул. „Чаталджа“ №60
тел.: +359 64 88 51 00
e-mail: dunavbd@bddr.bg, web: www.bd-dunav.bg

на речните басейни за периода от 2016 - 2021 г. се прилагат до приемането на актуализирани планове по реда на чл. 146о ал. 3 (Нова - ДВ, бр. 20 от 2022 г., в сила от 01.01.2022 г.) и чл. 159 ал.3 (Нова - ДВ, бр. 20 от 2022 г., в сила от 01.01.2022 г.) от Закона за водите.

В тази връзка настоящото становище за допустимост се издава спрямо следните планове за управление в ДРБУ:

- ПУРБ 2016 – 2021 г., приет с Решение № 1110/29.12.2016 г. на Министерски съвет;

- Проект на ПУРБ в Дунавски район за басейново управление 2022-2027 г.

- План за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2022 – 2027, приет с Решение № 941/28.12.2023 г. на Министерски съвет.

Съгласно представената информация:

- Целта на ЕС до 2030 г. е намаляване на емисиите на парникови газове с 55% и постигане на 0% нетни емисии на парникови газове през 2050 г. За да бъде постигната, ЕС обновява законодателството си. Законодателният пакет, известен като „Подготвени за цел 55“, включва регулации относно търговията с емисии, националните цели за намаляване на емисиите в някои сектори, промените в земеползването, емисиите в транспорта и други области. България продължава да е една от енергоемките икономики и с голям процент на емисии от парникови газове в ЕС. Стартирани законодателни инициатива за промяна в националната нормативна уредба, които да спомогнат осъществяването на поставените в ИНПЕК цели. Постигането на климатична неутралност на българската енергетика до 2050 г. е основна цел, която изисква дълбока трансформация на националния енергиен баланс към източници с ниски емисии на парникови газове.

- В изпълнение на член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999 Република България има ангажимент да представи в ЕК проект на актуализиран ИНПЕК - служат за стратегическо планиране, като се фокусират върху периода 2021-2030 г., и същевременно отчитат по-дългосрочни перспективи. Актуализираният ИНПЕК дефинира амбициозните цели и мерки, свързани с: процеса за трансформация на националния енергиен микс; декарбонизация с устойчиво и достатъчно намаляване на емисиите в енергийния сектор благодарение на нови нисковъглеродни технологии и плавния преход към източници с ниски въглеродни емисии; приемане на национална цел за климатична неутралност до 2050 г.

- Съгласно ИНПЕК се предвижда ускорено въвеждане на нови ФЕЦ - постигането през 2025 г. и 2030 г. съответно на 43% и 42% дял в производството на електрическата енергия от възобновяеми източници (ВИ), с което водещата роля на ВЕЦ е преустановена. След 2025 г. се очаква ролята на вятърната енергия в производството на електрическа енергия от ВИ да придобива все по-голямо значение, като се очаква дялът на електрическата енергия от ВмЕЦ на сушата в производството на електрическа енергия да достигне 12.8% през 2025 г. и 21.4% през 2030 г. Производството на електрическа енергия от ВЕЦ не се очаква да търпи значими промени, като е прогнозиран ръст от 17% през 2030 г. спрямо 2022 г. ВЕЦ-овете са уязвими както от наличието на водни ресурси поради изменението на климата, така от проявите му - засушаване, и за комплексното използване на водата за други цели – водоснабдяване, напояване и др. в съответствие с приоритетите по чл. 50 от Закона за водите. Водородът, произведен от възобновяеми източници, е от ключово значение за заместването на природния газ, въглищата и нефта в трудни за декарбонизация промишлени отрасли и транспорта, което във висока степен е валидно и за България.

В периода на действие на ИНПЕК развитието на енергията от ВИ ще бъде съобразено с всички изисквания, произтичащи от екологичното законодателство, включително по отношение на защитените зони и Натура 2000. Всички проекти за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници ще бъдат реализирани при спазване разпоредбите на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и др. нормативни актове в областта на екологичното законодателство.

При реализация на планираните политики и мерки, от актуализиран ИНПЕК на Р България до 2030 г., са възможни потенциалните въздействия върху повърхностните и подземните води, както и върху зоните за защита на водите. Например промяна на хидроморфологичния режим на повърхностните водни тела; влошаване състоянието на водозависими видове и местообитания; изменение на крайречните местообитания; нефункционални съоръжения за осигуряване на надлъжната свързаност на реките, което възпрепятства непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите; обезлесяването на водосборните басейни води до промени в оттока на водните ресурси, както и до проблеми, свързани с наводнения и промени в качеството на водата поради ерозионни процеси във водосбора; промяна на начина на трайно ползване на земята на големи територии, което може да се отрази на подхранването на подземните води; намаляване на биоразнообразието и превръщане на важни за биоразнообразието местообитания (влажни зони, мочурища) в енергийни култури; навлизане на неместни видове и др.

Предвид гореизброените възможни потенциални въздействия върху повърхностните и подземните води, е възможно проектите за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от ВИ да възпрепятстват постигането на целите за опазване на околната среда. В тази връзка е необходимо обосноваване на изключения от планираните цели, за съответното повърхностно и/или подземно водно тяло, в регламентирани случаите съгласно чл. 156в - 156е от ЗВ: удължаване на сроковете за етапно постигане на целите за опазване на околната среда; определяне на по-малко строги цели за опазване на околната среда.

Реализацията на проекти и инвестиционни намерения, които предвиждат ползване и/или водоземане от повърхностни и подземни води, произтичащи от прилагането на актуализиран ИНПЕК на Р България до 2030 г., ще бъдат съгласувани за допустимост спрямо екологичните цели и плануваните мерки за постигане добро състояние на водите в ПУРБ и ПУРН за съответния период на действие. Изискването е в изпълнение на чл. 155, ал. 1, т. 23 от ЗВ - издаване на становища за допустимост на инвестиционни предложения, които са предмет на процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, за съответствието им с плана за управление на речния басейн и/или с плана за управление на риска от наводнения. При необходимост ще се съвместява процедурата по ОВОС с процедурата по обосноваване на изключения по чл. 156в - 156е от ЗВ, в случаите когато е приложимо.

В ПУРБ 2016 – 2021 и ПУРН 2022 – 2027 г. в ДРБУ няма предвидени забрани за реализация на проекти и инвестиционни намерения за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници.

Заклучение: Проект на актуализиран Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България до 2030 г. е **допустим** спрямо целите и мерките за постигане на добро състояние на водите, и намаляване на риска от наводнения, определени съответно в ПУРБ 2016-2021 г. и ПУРН 2022 – 2027 г. в Дунавски район.

2. Забрани и ограничения, предвидени в Закона за водите, по отношение на този вид инвестиционни предложения и/или въздействия в резултат от реализирането

При изпълнение на планираните дейности и/или мерки включени в *Проект на актуализиран Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България до 2030 г.*, е необходимо спазване на следните предвидени забрани и ограничения в ЗВ:

- За опазване на подземните води от замърсяване се прилагат разпоредбите на чл. 46, ал. 2 и чл. 118а, ал. 1, т. 2, 3, и 4 от ЗВ: „*т. 2 - обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води; т. 3 - други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води; т. 4 - използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води*“.

- За недопускане и предотвратяване на замърсявания и аварии, по отношение на повърхностните и подземните води е необходимо спазване на изискванията на чл. 131 от ЗВ: „*При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, собственикът или лицето, експлоатиращо обекта - източник на замърсяване, включително хвостохранилища, шламоохранилища и насипища, е длъжно да вземе необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването съгласно предварително изготвен аварийен план и незабавно да уведоми басейновите дирекции и органите на Министерството на вътрешните работи.*“;

- С цел защита на крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата да се изпълняват разпоредбите на чл. 134, т. 1, т. 3 и т. 4 от ЗВ, като не се допуска: *складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци; строителство на стопански и жилищни постройки; миенето и обслужването на транспортни средства и техника;*

- Съгласно чл. 143 от ЗВ – За защита от вредното въздействие на водите се забранява *–съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения;*

- Съгласно § 1, ал.1 от Допълнителните разпоредби към ЗВ:

• *"принадлежащи земи на водохранилища"* са земите, които се заливат при най-високо водно ниво на водохранилището, определено за преливане на водно количество с оразмерителна обезпеченост;

• *"воден обект"* е постоянно или временно съсредоточаване на води със съответни граници, обем и воден режим в земните недра и в естествено или изкуствено създадени форми на релефа заедно с принадлежащите към тях земи;

• *"крайбрежни заливаеми ивици на реките"* са земите, които се заливат: а) в границите на корекциите на реките в населените места и между реката и дигите - при наличие на диги; при протичане на средномногогодишните максимални водни количества с обезпеченост 5 на сто или повтораемост веднъж на 20 години - за речни участъци с неизградени корекции или защитни съоръжения.

Дейности, свързани с водовземане и ползване на повърхностен и/или подземен воден обект, подлежат на разрешителен режим съгласно чл. 44 и чл. 46 от ЗВ. Разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на Глава четвърта „Разрешителен режим“ и Глава осма „Опазване на водите и водните обекти“ от ЗВ и нормативните актове по прилагането му.

Всички дейности да бъдат съобразени с *Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.*

При реализацията на проекта да не се засягат и нарушават обществени интереси, съгласно чл. 49, ал. 1 и ал. 3 от ЗВ. Актуална информация за съществуващи или разрешени въздействия е налична в Регистри на издадените разрешителни, публикувани на интернет страницата на Басейнова дирекция „Дунавски район“ - <http://www.bd-dunav.bg/content/registri/razreshitelni-i-resheniia/>.

Потенциалните въздействия в резултат от реализирането на актуализирания проект са описани и взети предвид при направените заключения за допустимостта в т. 1 от настоящето становище.

3. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми

Реализирането на *Проект на актуализиран Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България до 2030 г.* няма да окаже значително въздействие върху водите и зоните за защита на водите, при условие, че се спазват планираните мерки в действащите ПУРБ и ПУРН на Дунавския район, както и законовите изисквания посочени в т. 2 от настоящото становище.

С уважение,

ИНЖ. РУМЕЛИЯ ПЕТРОВА

Директор на Басейнова дирекция Дунавски район

